

Etapa 7, Problema 3

Notăm cu $\mathcal{M}$ mulțimea funcțiilor $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ având proprietățile:

(i) $f(x) \geq 0$, oricare ar fi $x \in [0, 1]$;

(ii) $f(1) = 1$;

(iii) $f(x) + f(y) \leq f(x + y)$, oricare ar fi numerele x, y și $x + y$ din intervalul $[0, 1]$.

Determinați cea mai mică valoare a numărului real C pentru care

$$f(x) \leq Cx, \forall f \in \mathcal{M}, \forall x \in [0, 1].$$

USA Mathematical Olympiad, 1993

Soluție.

Vom arăta că valoarea minimă dorită este $C = 2$.

Funcția $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} 0, & x \in [0, \frac{1}{2}] \\ 1, & x \in (\frac{1}{2}, 1] \end{cases}$ aparține lui $\mathcal{M}$

și cu ajutorul ei se arată că numărul C nu poate fi făcut mai mic decât 2.

Demonstrăm în continuare că $f(x) \leq 2x, \forall f \in \mathcal{M}, \forall x \in [0, 1]$. Luăm $y = 1 - x$ în (iii) și deducem, ținând cont de (i) și (ii), că $f(x) \leq 1, \forall x \in [0, 1]$. Deoarece $f(0) \geq 0$ și $f(0) + f(1) \leq f(1)$, rezultă că $f(0) = 0$. Considerăm $y = x$ în (iii) și obținem că $2f(x) \leq f(2x)$ pentru $x \in [0, \frac{1}{2})$. Prin inducție, $2^n f(x) \leq f(2^n x)$ pentru $n \geq 1$ și $x \in [0, \frac{1}{2^n})$.

Dacă $x > \frac{1}{2}$, atunci $f(x) \leq 1 < 2x$. Fie $x \in [0, \frac{1}{2})$ dat și alegem $n \geq 1$ pentru care $\frac{1}{2^{n-1}} < x \leq \frac{1}{2^n}$; conform celor de mai înainte, $2^n f(x) \leq f(2^n x) \leq 1 < 2 \cdot 2^n x$, de unde $f(x) < 2x, \forall x \in (0, 1]$. Cu aceasta, soluția este completă.